

ÚTMUTATÓ AKKUMULÁTOROS ENERGIATÁROLÓK · 8 PERC · 2026. AUGUSZTUS 24.

Akkumulátoros energiatárolók engedélyezése és építési joga Németországban: hol a helye a tűzvédelemnek az eljárásban

Németországban az akkumulátoros energiatárolókat túlnyomórészt szabályozatlan különleges építményként engedélyezik. A cikk elhelyezi a településrendezési jogot, az építésügyi jogot és a 2025 végén elfogadott külterületi privilegizálást – és megmutatja, az eljárás melyik pontján dönt a tűzvédelmi igazolás.

Településrendezési jog: a telephely kérdése és az új külterületi privilegizálás

Minden energiatároló projekt kiindulópontja a településrendezési jog: a telek egy szabályozási terv hatálya alá esik, a BauGB (német szövetségi építési törvénykönyv) 34. §-a szerinti, szabályozási terv nélküli belterületen vagy a BauGB 35. §-a szerinti külterületen fekszik? Különösen a „zöldmezős” nagy energiatárolók buktak el sokáig a külterületi privilegizálás hiányán, és a település saját településrendezési tervezését igényelték.

2025 végén a jogalkotó itt korrigált: a Bundestag 2025. november 13-i első határozata után a szabályozást 2025. december 4-én szűkebbre szabták. Eszerint az akkumulátoros energiatárolók a külterületen privilegizáltak, ha térbeli és funkcionális kapcsolatban állnak egy meglévő, megújuló energiaforrásból villamos energiát termelő létesítménnyel (BauGB 35. § (1) bekezdés 11. pont). Az ilyen kapcsolat nélküli tárolókra a BauGB 35. § (1) bekezdés 12. pontja egy további, szigorú feltételekhez kötött privilegizálási tényállást teremt: legalább 4 MW teljesítmény, legfeljebb 200 m távolság egy transzformátor-alállomástól vagy egy legalább 50 MW-os erőműtől, továbbá a település összes, a 12. pont alapján engedélyezett tárolója által igénybe vett terület nem haladhatja meg a település területének 0,5%-át, és egyidejűleg az 50 000 m²-t sem. Egyedi esetben a törvény szövege és az engedélyező hatóság értelmezése a mérvadó. A privilegizálás felgyorsítja a településrendezési jogi megengedhetőség megítélését – de sem az építési engedélyt, sem a tűzvédelmi igazolást nem helyettesíti.

Megjegyzés: Nincs BImSchG-eljárás — A helyhez kötött akkumulátoros energiatárolókra jelenleg nem vonatkozik a német szövetségi immissziós törvény (Bundes-Immissionsschutzgesetz, BImSchG) szerinti engedélyezési kötelezettség, mivel nem szerepelnek a 4. BImSchV (a törvény 4. végrehajtási rendelete) mellékletében. A mérvadó engedélyezési eljárás a tartományi építési szabályzat (Landesbauordnung) szerinti építési engedélyezési eljárás – kiegészítve a hálózatüzemeltetőnél történő hálózati csatlakozással és a Marktstammdatenregister (német energiapiaci törzsadat-nyilvántartás) szerinti regisztrációval.

Építésügyi jog: különleges építmény különleges építményekre vonatkozó előírás nélkül

Az építésügyi jogban hézag van: a villamos berendezések üzemi helyiségeinek építéséről szóló mintarendeleten (M-EltBauV) kívül – amelynek hatályát 2022 tavaszán kiterjesztették az épületekben elhelyezett energiatároló rendszerekre – Németországban nincsenek külön építésügyi előírások az akkumulátoros energiatárolókra. A szabadon álló tárolólétesítmények és tárolóparkok nem tartoznak az M-EltBauV hatálya alá. A nagy energiatárolókat ezért általában úgynevezett szabályozatlan különleges építményként kezelik – a besorolásról az illetékes építési engedélyező hatóság egyedi esetben, szakmai konzultáció után dönt, és nem szabad általánosan feltételezni.

Kapcsolódási pontként különösen a német mintaépítési szabályzat (Musterbauordnung, MBO) 2. § (4) bekezdés 19. pontja (fokozott tűz- vagy robbanásveszélyű létesítmények, például a hőmegfutáskor esetlegesen kiáramló elektrolitgázok miatt) és 20. pontja (villamos veszélyek) jöhet szóba. Az eljárásmentességet, amely egyes épületgépészeti berendezésekre érvényes, a szakma a lítiumion-alapú nagy energiatárolóknál nem látja megalapozottnak. A különleges építményként való besorolás gyakorlati következménye: a hatóság az engedélyezési eljárásban különleges követelményeket támaszthat és könnyítéseket adhat – a tűzvédelem így az eljárás központi tárgyalási kérdésévé válik.

A tűzvédelmi igazolás: az engedélyezési eljárás szíve

A tűzvédelmi értékeléshez az építési engedélyezési eljárásban rendszerint a mintaépítési dokumentációs rendelet (Musterbauvorlagenverordnung) 11. §-a szerinti tűzvédelmi igazolás szükséges, különleges építményeknél többnyire létesítményspecifikus tűzvédelmi koncepció formájában. Ellenőrzését a tartományi jogtól függően az alsó fokú építésfelügyeleti hatóság vagy tűzvédelmi vizsgáló mérnökök, illetve vizsgáló szakértők végzik; a tűzoltóság tűzvédelmi szakszolgálatát bevonják.

- Védőtávolságok: tájékoztató jelleggel 5–10 m más épületektől és építményektől, egyedi esetben meghatározva; tárolóparkon belül az egységek között külön, kisebb távolsági szabályok érvényesek.
- Termikus gátak: csökkentett távolságok nem éghető, tömör elválasztófalakkal (a tárolóegységek felső élén és homlokoldalain legalább 0,5 m-rel túlnyúlva) vagy valós tűzkísérletekkel lehetségesek – mindkét esetben a tűzvédelmi szakszolgálattal és a vagyonbiztosítóval egyeztetve.
- Nyomásmentesítés: a hőmegfutáskor keletkező gáznyomás célzott elvezetésére szolgáló berendezések, lehetőleg közvetlenül a külső falon át, a tűzgátló térelhatárolás veszélyeztetése nélkül.
- Épületen belüli elhelyezés: ha a helyiséget az MBO 29. § (2) bekezdés 2. pontja szerint fokozott tűz- vagy robbanásveszélyűnek sorolják be, tömör szerkezetű tűzálló elválasztófalak szükségesek legalább tűzkésleltető, tömören és önműködően záródó nyílászárókkal; garázsokban a garázsokra vonatkozó mintarendelet (Muster-Garagenverordnung) szerinti tűzálló leválasztás előírt.
- Villámvédelem: hatékony intézkedések az MBO 46. §-a és a DIN EN 62305 szabványsorozat szerint; szabadtéri tárolóparkoknál általában a III. villámvédelmi osztály elegendőnek számít.

Mit vár el a tűzoltóság és a tűzvédelmi szakszolgálat

A tűzoltóságok segédletei – különösen az AGBF (a német hivatásos tűzoltóságok vezetőinek munkaközössége) Megelőző Tűz- és Veszélyvédelmi Szakbizottságának ajánlásai, valamint a tűzoltóságokkal egyeztetett BVES (német energiatárolási szövetség) biztonsági kézikönyv (3. kiadás, 2025) – meghatározó módon alakítják az eljárásbeli követelményeket. Mivel egy lítiumion-alapú tárolóegység tüzét a tűzoltóság általában nem oltja el, csak a terjedését akadályozza meg, a követelmények a megközelíthetőségre, a vízellátásra és a biztonságos beavatkozási feltételekre irányulnak.

- Tűzoltósági területek: legalább 3,5 m széles felvonulási utak a DIN 14090, illetve a tűzoltósági területekről szóló irányelv alapján, megfelelő teherbírással és alkalmas fordulási sugarakkal.
-

Oltóvíz: közepes és nagy létesítményeknél legalább 800 l/min oltóvízhozam két órán át (összesen legalább 96 m³), amelyet hidránshálózattal, a DIN 14230 szerinti oltóvíztartállyal vagy a DIN 14220 szerinti oltóvízkúttal kell igazolni.

- Oltóvíz-visszatartás: építésügyi szempontból általánosan nem kötelező; nagy létesítményeknél és érzékeny telephelyeken, például vízvédelmi területeken az engedélyező hatósággal kell egyeztetni, a létesítő és az üzemeltető kockázatértékelése alapján.
- Jelölés: a lítiumion-akkumulátorokra utaló, VDE-AR-E 2510-2 szerinti jelzés a bejáratoknál, a zár felőli oldalon, szemmagasságban az ajtó mellett.
- Riasztás: a riasztást fogadó központra bekötött tűzjelző rendszer a tűzoltóságok szerint nem feltétlenül szükséges, de a helyi tűzvédelmi szakszolgálattal egyeztetni kell; bevett gyakorlat az üzemeltető automatikus értesítése és esemény esetén a hálózati leválasztás.

Megjegyzés: Korai egyeztetés utólagos javítgatás helyett — Az engedélyezési eljárások tapasztalatai azt mutatják: aki a tűzvédelmi szakszolgálatot, az építési engedélyező hatóságot és a vagyonbiztosítót már az építési engedélykérelem benyújtása előtt egy asztalhoz ülteti, és közös egyetértéssel rögzíti a védőtávolságokat, a gátakat, az oltóvizet és a felvonulási utakat, jelentősen lerövidíti az eljárást. A védőtávolságokra vagy szerkezeti leválasztásokra vonatkozó utólagos előírások egy kész tervvel rendelkező létesítménynél csak nagy ráfordítással valósíthatók meg.

Gyakori kérdések

Minden akkumulátoros energiatárolóhoz kell építési engedély?

A konténeres és az épületbe integrált nagy energiatárolók építménynek minősülnek, és rendszerint építési engedélyt igényelnek az adott tartományi építési szabályzat (Landesbauordnung) szerint; a szakma a lítiumion-alapú nagy energiatárolóknál nem feltételez eljárásmentességet. Ettől meg kell különböztetni a kis háztartási tárolókat. Mindig a tartományi jog és az egyedi eset a mérvadó – egy korai előzetes építésügyi megkeresés (Bauvoranfrage) tisztázza a helyzetet.

Mit jelent konkrétan a szabályozatlan különleges építményként való besorolás?

Speciális előírások hiányában az építési engedélyező hatóság egyedileg értékeli a létesítményt, és különleges követelményeket támaszthat. A központi dokumentum a létesítményspecifikus tűzvédelmi koncepció, amely következetesen igazolja a védőtávolságokat, a termikus elhatárolást, a nyomásmentesítést, az oltóvizet és a tűzoltósági szempontokat, és amelyet vizsgáló mérnökök, illetve vizsgáló szakértők ellenőriznek.

Minden energiatároló projektre vonatkozik az új külterületi privilegizálás?

Nem. A 2025 végén elfogadott új szabályozás szerint privilegizáltak a meglévő megújulóenergia-létesítménnyel térbeli és funkcionális kapcsolatban álló tárolók (BauGB 35. § (1) bekezdés 11. pont), valamint a BauGB 35. § (1) bekezdés 12. pontja szerint az egyéb akkumulátoros energiatárolók, ha teljesítményük legalább 4 MW, legfeljebb 200 m-re vannak egy transzformátor-alállomástól vagy erőműtől, és betartják a területi korlátokat (a település területének 0,5%-a, legfeljebb 50 000 m²). Az e tényállásokon kívül eső projekteknél általában továbbra is szükség van településrendezési tervezésre.

Beszéljünk az Ön projektjéről

Munkanapokon 24 órán belül visszajelzünk.

info@sbs-rs.de

+49 89 541 960 200

Online olvasható: www.sbs-rs.de/batteriespeicher/ratgeber/genehmigung-baurecht-bess